ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 6. évf. 9. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi két alkalommal | 2023. május 22.

Elkészült az új zirci iparterület, várja az önkormányzat a vállalkozások pályázatait!

Teljesen új, az alapinfrastruktúrával felszerelt ipari zóna várja a betelepülni szándékozó vállalkozásokat Zircen, a Bakony fővárosában. A gépjárművel, kerékpárral és gyalogosan is jól megközelíthető területen különböző méretű ingatlanok alakíthatók ki az igényeknek is megfelelően.

Az új iparterület a Győrt Veszprémmel összekötő tranzitútvonal mentén került kialakításra, közelében található a 11. számú vasútvonal és az új kerékpárút, azaz bármilyen közlekedési eszközzel kényelmesen elérhető a munkaerő számára.

A vállalkozások pályázat benyújtásával megválthatják helyüket az új iparterületen. A részletes pályázati kiírás megtalálható a város honlapján és a projektet bemutató www.zirciparterulet.hu oldalon.

Zirc Városi Önkormányzat több mint 260 millió forintos pályázati forrást nyert el az iparterület fejlesztésére a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program támogatásával, a Széchenyi 2020 program részeként.

Az új zirci iparterület nagyon jól megközelíthető, közvetlenül mellette halad el a 82. számú főútvonal és a kerékpárút

Életet menthet a készülék, de ne legyen szükség rá!

Kevés olyan ajándék van, amire azt mondjuk, bárcsak soha ne kelljen használni. A zirci kórházba alapítványi-nemzetiségi önkormányzati együttműködés révén Németországból érkező defibrillátor ilyen. Ünnepélyes átadására az egészségügyi intézmény igazgatási épületében került sor.

Márpedig, ha ajándék, akkor legyen meglepetés! A szervezők gondoskodtak erről is, így az adományt fogadók előtt is titok maradt az esemény, és a helyszínen sem tudhatták elsőre, mit rejt a doboz. *Müller Anikó*, a Zirci Erzsébet Kórház Alapítvány elnöke rántotta le a leplet, mint azt elmondta, dr. *Nagy Márta* doktornővel, a Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály osztályvezető főorvosával korábban beszéltek róla, hogy szükségük lenne erre az orvosi készülékre. *(Folytatás a 4. oldalon)*

Nagy volumenű fejlesztés, viszonylag rövid idő alatt

Több mint egymilliárd forintos összköltséggel a vármegye tizenhét településén megy végbe ivóvízhálózat-rekonstrukció a BAKONYKARSZT Zrt. konzorciumvezetésével. (3. oldal)

Zircen a Hóvirág utcában kezdődött a kivitelezés

Trafikok Zircen

1945 előtt nem volt korlátozás, mindenki, mindenhol dohányozhatott. A 19. században inkább a szivarozás, pipázás, bagózás volt szokásos, ami több időt igényelt, majd az élettempó gyorsulásával az emberek rászoktak a cigarettázásra. A dohányzás a kikapcsolódás, idegnyugtatás célját szolgálta. Az első világháború után a dohányárusítás állami monopólium lett, elsősorban a hadiözvegyeket, hadirokkantakat akarták segíteni a trafiknyitás lehetőségével. Különálló kis bódék épültek forgalmas útkereszteződésekben, tereken, de a házak kerítését megbontva az utca felé is nyitottak üzleteket. „Zirci boltok egykor” című helytörténeti sorozatunk befejező részében a trafikokat veszi górcső alá Cuhavölgyi Klára. (6. oldal)

Rendezvényterek, fogorvosi körzet, kerékpárút

Egymás után két rendkívüli ülést is tartott Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete május 8-án.

Határozatot hozott a képviselő-testület a Zirc-Olaszfalu közötti kerékpárút Zircet érintő szakaszával kapcsolatban. A Veszprém felől érkező szakasz kapcsán szükséges lesz a helyi építési szabályzat módosítása, amit tudomásul vett a testület, de érdemi döntést majd az azt megalapozó dokumentáció ismeretében kíván hozni a Veszprém Vármegyei Önkormányzat által terveztetett közlekedési létesítménnyel kapcsolatban.

A képviselő-testület hozzájárulását adta ahhoz, hogy az I. számú fogorvosi körzetben *dr. Szabó Eszter* fogszakorvos akadályozottsága miatt június 1-től egy évig *dr. Kőváry György László* lássa el a feladatot.

Határozatban nyilvánították ki álláspontjukat a képviselők a kerékpárút nyomvonalával kapcsolatban

Már „hangol” a város a ZIRCikON rendezvényre: az önkormányzat eredményesen pályázott a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa projekt kiemelt járásközponti programjainak támogatását célzó felhívásra, így augusztus 11-12. között egy nagyrendezvényre kerül sor Zircen.

A két programhelyszín technikai szolgáltatásainak biztosítására beszerzési eljárás került kiírásra. Az egyik részfeladatra, a Rákóczi téri „kis” rendezvénytérre nézve eredménytelennek nyilvánították az eljárást a döntéshozók, az Alkotmány utcai „nagy” rendezvénytérre pedig a Zolamedia Kft. ajánlatát fogadták el.

A „Fenntartható közlekedésfejlesztés Zircen” projekt keretében megvalósuló kerékpáros szemléletformáló programhoz mobil KRESZ-pálya és futóbiciklik beszerzésével kapcsolatos döntés is született.

Támogatási kérelmeket is tárgyaltak a döntéshozók a rendkívüli ülésen.

A Zirci Római Katolikus Plébánia Árpád-házi Szent Erzsébet Katolikus Karitász Csoportja szervezésében *Böjte Csaba* ferences rendi szerzetes és a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar vendégül látásához, a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület „Petőfi 200” programsorozatához és a „VISSZAVÁGÓ – JUHANNUS A BAKONYI SZLOVÁKOKKAL” rendezvényhez, valamint a Zirc Kézilabda Sportegyesület működésének segítéséhez is egyedi támogatást nyújt az önkormányzat a Civil Támogatási Alapból. KG

Hősök-napi megemlékezés

Május 26-án 17.00 órakor a Hősi-emlékműnél. Beszédet mond *Ottó Péter* polgármester. Közreműködnek a történelmi egyházak képviselői és *Csaba Lilla*.

Főhajtás Trianonra

Június 3-án 17.00 órakor az Országzászló-emlékműnél. Beszédet mond *dr. Máthé Áron* történész, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökhelyettese.

Pünkösdvasárnap - Gyereknap az Arborétumban

Május 28-án 9-17 óra között népi fajátékokkal és körhintával várják a gyermekeket és családokat. **11 órakor** Kerekítő *Fizl Katá*val a Kerekítő Mondókás kötetek mentén. **A belépés 14 éves korig INGYENES**, zirci lakcímkártya bemutatásával! Bővebb információ, belépőjegy-vásárlás az Apátsági Jegypénztárban (Rákóczi tér 1.), továbbá a rendezvény napján az arborétum Damjanich utca felőli bejáratánál, 9:00-17:00 óra között.

Segítő Kezek Zirc 1%

Kérem, támogassa adója 1%-val a **Segítő Kezek Zirc Alapítványt**, amely **24 éve** segíti a céljaiban meghatározott, Zirc közigazgatási területén élő **hátrányos helyzetű, mozgásában, látásában, pszichésen, értelmi képességeiben sérült, rászoruló embereket**.

Ezt tettük az elmúlt évben is, ***3.150 kg élelmiszer, 320 db Béres Csepp, 160 kg burgonya, 1802 fő részére tisztítószer és 3.000 kg ruha osztásával.***

Adószámunk: 18928516-1-19

„Segítő Kezek Zirc” Alapítvány Kuratóriuma

Kész az új zirci iparterület: az önkormányzat várja a vállalkozásokat

(Folytatás az 1. oldalról)

A beruházás keretében a Zirci Ipari Park mellett összesen mintegy 4,5 hektár nagyságú területen került kialakításra a telephelyek létesítéséhez szükséges alapinfrastruktúra. A meglévő iparterületi úthoz kapcsolódóan feltáró út létesült, a gyalogos megközelítés érdekében pedig járda is épült. Az alap közművek – így az ivóvízellátás, szennyvíz-elvezetés, gázhálózat, villamosenergia-ellátás – egytől egyig rendelkezésre állnak, a közvilágítás és a csapadékvíz-elvezetés is megoldott a területen.

A feltáró út két oldalán 32 ezer négyzetméter összterületű ipari zóna jött létre, ahol kétezertől tizenhétezer négyzetméterig különböző méretű ingatlanok alakíthatók ki a betelepülni szándékozó vállalkozások igényeinek megfelelően, figyelembevéve a helyi építési szabályzat előírásait.

A beruházás műszaki zárása 2022-ben megtörtént, a létesítmény rendelkezik az üzemeltetéshez szükséges engedélyekkel. Az önkormányzat várja a vállalkozások pályázatait, további részletes információ a palyazat@zirc.hu e-mail címen kérhető. *(kg)*

Ivóvízhálózat-fejlesztés: Zircre esik a legnagyobb projektrész

(Folytatás az 1. oldalról)

A „BAKONYKARSZT Zrt. szolgáltatási területén ivóvízhálózatok hatékonyságnövelő fejlesztése” című projekt nyitórendezvényét Veszprémben tartották, a víziközműszolgáltató képviseletében elsőként *Torma Ferenc*, a projekt koordinátora köszöntötte a megjelenteket.

Kugler Gyula, a BAKONYKARSZT Zrt. vezérigazgatója az előzményeket illetően elmondta, két pályázatot nyújtottak be a Magyarország Kormánya által, az Innovációs és Technológiai Minisztérium gondozásában kiírt KEHOP-felhívásra.

Az ivóvízellátó víziközműhálózatok hatékonyságnövelő fejlesztését célzó projektben tizenhét településsel alkotnak konzorciumot. Összesen harminckét utcában történik ivóvízhálózati rekonstrukció, amit azért is nevezett örvendetesnek, mert a tavalyi év ebből a szempontból sajnos negatív „rekord” volt a BAKONYKARSZT életében. A projekt összköltsége 1,1 milliárd forint, a hetven százalékos támogatási intenzitás mellett az önkormányzatok harminc százalékos önrészt biztosítanak a beruházás megvalósításához, amiért köszönetét fejezte ki.

Szólt a másik célterületről, a szennyvízcsatorna-fejlesztésről is, melyet szintén pályázati támogatással, négy önkormányzattal közösen valósítanak meg több mint kétszáz millió forintos fejlesztési költséggel.

Az ivóvízhálózat hatékonyságának javítását célzó projekt főbb mérföldköveiről *Nagy Orsolya*, a BAKONYKARSZT Zrt. projekt koordinátora beszélt prezentációs előadása során.

Megtudhattuk, hogy a nagy volumenű fejlesztés révén tíz víziközmű-rendszeren, mintegy tizenhatezer folyóméter hosszú szakaszon fog megújulni az ivóvízvezeték.

Kugler Gyula, a Bakonykarszt Zrt. vezérigazgatója köszönti a projekt nyitórendezvényén megjelenteket, közöttük a településvezetőket – az eseményen jelen volt Ottó Péter, Zirc város polgármestere is

A vezetékkiváltási munkák összesen harminchat helyszínen valósulnak meg, melyek nem ad hoc jelleggel lettek a pályázatban előkészítve, hanem azokat a rövid- és középtávú fejlesztési tervek alapján terjesztették elő.

Beszélt arról is, hogy a pályázattal kapcsolatban a támogatói döntés tavaly decemberben született meg, ugyanakkor a kivitelezési munkálatokat ez év november végéig be kell fejezni. A szűk megvalósítási idő miatt szoros ütemtervet állítottak össze. A márciusi munkaterület-átadásokat követően a tervezési feladatok zajlottak le első körben, a kivitelezés pedig ebben a hónapban veszi kezdetét. Arról, hogy az egyes településeken mikor kezdődnek a munkálatok, előzetesen értesíteni fogják az önkormányzatokat és az érintett utcák lakosságát. KG

Zircen már zajlik a kivitelezés

Mint arról már korábban hírt adtunk, a projektben Zirc is részt vesz, sőt a tizenhét település közül a városunkra eső projektrész a legnagyobb, nagyságrendileg 200 millió forint, melyhez az önkormányzat mintegy hatvan millió forintos önrészt biztosít. A fejlesztés itt helyben öt utcát, a Deák Ferenc, a Kálvária, a Damjanich, a Hóvirág és a Ciklámen utcákat érinti. A felsorolt helyszíneken összesen 2649 folyóméter gerincvezeték épül és 188 bekötés újul meg a beruházás eredményeként.

Életmentő készüléket ajándékoztak civilek a zirci kórháznak

(Folytatás az 1. oldalról)

Az alapítványnak évente egy alkalommal van lehetősége arra, hogy az összegyűlt támogatásokból, a kórház vezetésével egyeztetve, igényeiket figyelembe véve segítsék az egészségügyi intézményt a betegek gyógyulását szolgáló eszközökkel, az elmúlt évben is közel egymillió forintos támogatást nyújtottak.

A defibrillátort viszont saját forrásból nem tudták biztosítani, ezért Müller Anikó más úton-módon igyekezett teljesíteni a kívánságot: megkereste a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökét, *Hédl Evelin*t, aki azonnal a tettek mezejére lépett és felvette a kapcsolatot a partnertelepülésükkel, Traunsteinnel.

– Örömmel fogadták a kérést – vitte tovább a szót a nemzetiségi önkormányzat elnöke, akinek elődje, az édesapja is nagyon sok adományt közvetített a zirci kórház részére. Hozzátette, ígéretet nem tudtak tenni a felmerülő igény kielégítésére, de biztosították, hogy minden tőlük telhetőt elkövetnek ennek érdekében. Pár héttel később aztán máris jött a telefonhívás, hogy rendelkezésre áll az eszköz, melyet szívesen le is szállítanak Zircre. Hédl Evelin nagy szeretettel, de egyúttal azzal a kívánsággal adta át az újabb német adományt a kórházi vezetőség részére, hogy „bárcsak soha ne kelljen használni”.

Dr. Vermes Tamás, a Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet főigazgatója megköszönte az ajándékot, hangsúlyozva, hogy különösen a mostani helyzetben minden támogatás nagyon fontos számukra, amit kapnak a civilektől. Az utóbbi időben már az intézményük is küzd likviditási problémákkal. A működést kell elsődlegesen biztosítaniuk, ezért felértékelődnek az eszközbeszerzésben nyújtott segítségek. Kiemelte e téren a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat hosszú évekre visszanyúló szerepét.

Hédl Evelin, a nemzetiségi önkormányzat elnöke átadja az életmentő készüléket dr. Vermes Tamás főigazgató részére. Balról dr. Nagy Márta osztályvezető főorvos, szemben Müller Anikó alapítványi elnök

Dr. Nagy Márta osztályvezető főorvos asszony is örömét fejezte ki, hogy egy új, automata defibrillátorral gazdagodott az osztályuk, hiszen eddig egy régifajta, hagyományos eszköz állt a rendelkezésükre. Végül kibontotta a dobozból az ajándékot, egy újabb példaértékű zirci együttműködés eredményét. KG

Biztonságosan az utakon, gyanakvóan az online térben!

Az elmúlt év közbiztonsági helyzetére való visszatekintés mellett aktuális információkkal is szolgált *Róka Attila* rendőr alezredes, zirci őrsparancsnok a vele készült riportunkban. Szó esett a közlekedésbiztonsági változásokról, intézkedésekről és az interneten ránk leselkedő veszélyekről is.

– A tavalyi évben csökkent a bűncselekmények száma a Zirci Rendőrőrs illetékességi területén, a közbiztonsági helyzet stabilnak mondható – hangsúlyozta Róka Attila rendőr alezredes, őrsparancsnok. Hozzátette, ezt a pozitív tendenciát igyekeznek az idei évben is fenntartani, ami egyelőre sikerül is, hiszen az elmúlt hónapokban sem volt jellemző a kirívóan közösségellenes, erőszakos, garázda jellegű, vagy sorozatos bűncselekmények elkövetése.

Továbbra is arra törekednek, hogy megelőzzék, megakadályozzák a jogsértéseket, amiben viszont kérik az állampolgárok segítségét is: mindenki tegye meg a tőle elvárhatót annak érdekében, hogy ne váljon bűncselekmény áldozatává!

Róka Attila a közlekedésbiztonságra is kitér, emlékeztetve arra, hogy sajnos a közelmúltban történt egy halálos kimenetelű baleset Zirc külterületén, a Szarvaskút felé vezető úton, melynek súlyosságát előidézte az is, hogy a gépjármű vezetőjének nem volt bekötve a biztonsági öve. Ezért hatványozottan felhívja a figyelmet a parancsnok a passzív

Róka Attila őrsparancsnok a balesetek megelőzése érdekében foganatosított rendőri intézkedésekről is beszélt a riportban

biztonsági eszközök – így az öv, a bukósisak, a gyermekülés – használatának a fontosságára. Hangsúlyozza, hogy ezeknek a szabályoknak a betartását a rendőrhatóság eddig is és ezután is kiemelten fogja ellenőrizni. A leggyakoribb baleseti okok csökkentésének érdekében elrendelt ellenőrzések szintén a rendőrség kiemelt feladatai közé tartoznak. Az egyik ilyen a gyorshajtás, mellyel kapcsolatban egy május eleje óta életbelépő változásra is kitér a parancsnok: egy adott útszakaszra vonatkozó sebességhatár akár 1 kilométer per órával történő túllépése is bírságot vonhat már maga után. Mindent megtesznek annak érdekében is, hogy az ittas vagy egyéb bódító szer hatása alatt gépjárművet vezetőket kiszűrjék a forgalomból, köztudott, hogy velük szemben zéró tolerancia van érvényben Magyarországon.

A parancsnok az online tér veszélyeiről is szólt, kiemelve, hogy a lopások, csalások elsősorban hamis webáruházakhoz köthetők, illetve megnövekedett a jogtalan adathalász tevékenységek száma is, amikor valamilyen kitalált okra hivatkozva csalnak ki személyes, banki vagy bankkártya adatokat.

Ezen bűncselekmények elkerülésével kapcsolatban azt javasolja, hogy aki teheti, csak olyan oldalakat látogasson, csak olyan internetes helyekről vásároljon, amely már bevált számára, többször használta, pozitív véleménye van róla. Ha pedig valamilyen adat, információ átadására kérnek minket, legyünk mindig gyanakvóak.

Rausz István kapitányságvezető levélben adott nyilatkozatában és az áprilisi testületi ülésen, szóbeli hozzászólásában is megcáfolta a Zirci Rendőrőrs bezárásáról szóló, a közelmúltban egy közösségi oldalon felröppenő állítást.

Róka Attila parancsnok is megerősíti, hogy nincs szó ilyesmiről, még terv szintjén sem: a Zirci Rendőrőrs továbbra is szerves részét képezi a Veszprémi Rendőrkapitányságnak. *(kg)*

Ezzel az akcióval mindenki jól járt!

Talán az eddigi legsikeresebb ruhagyűjtési akcióját bonyolította le a Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ. Mintegy három tonnányi jótékonysági adomány gyűlt össze csaknem két hét alatt.

A kép illusztráció

Az idei első ruhagyűjtési akcióját április 24. és május 5. közötti időszakra hirdette meg az intézmény. A Segítő Kezek Háza épülete elé tiszta, hordható női-, férfi- és gyermek-ruhadarabokat, lábbeliket vártak, de le lehetett adni a még jó minőségnek örvendő táskát, ágyneműt, függönyt, törölközőt is.

Nagyné Fáró Katalin intézményvezető örömmel számolt be az eredményes gyűjtésről, nem emlékszik, hogy összegyűlt volna korábban ekkora ruhamennyiség, és kiemeli azt is, hogy ezúttal kevés olyan holmit kaptak, ami használhatatlan. Ezer kilóra becsülhető a már most új gazdára talált adomány mennyisége, hiszen az akció ezúttal is börze formájában működött, nemcsak hozhattak, vihettek is.

Mintegy két tonnában állapította meg a mérleg a kijelölt időintervallumban már elvitelre nem kerülő ruhákat, és nem fért be egyszerre az autóba, két fordulóra volt szükség az elszállításához. Az intézmény vezetőjétől megtudhattuk azt is, hogy Budapest az első állomása az adománynak, ahol tovább osztályozzák azt, majd a harmadik világbéli országokban találják meg a rendeltetési helyüket.

Az adományért kapott pénzösszeget a Segítő Kezek Háza Fogyatékosok Nappali Intézménye ellátottjainak kirándulásaira fordítják. Mindennek emeli az értékét, hogy ők is megdolgoztak a szabadidő kellemes eltöltéséért, pakoltak, csomagoltak, segítettek a hordásban, a mérésben.

Összességében mindenki jól járt az akcióval: az otthoni ruhásszekrények felszabadultak, a rászorulók jó minőségű holmihoz jutottak és még az újrahasznosítás szempontjai is érvényesültek: a további viselésre használhatatlan ruhadarabokat gép-rongyként állítja majd szolgálatba egy helyi vállalkozó, a gombok pedig jól jönnek a Segítő Kezek Házának, hiszen tudjuk, hogy ott mindig zakatol a varrógép…

KG

A szülők előtt is kinyitották az ajtókat

A Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat az idei évben is megtartotta a „Nyílt ajtók” elnevezésű rendezvénysorozatát. A Zirci Tagintézmény négy előadásra és nyolc interaktív foglalkozásra várta az érdeklődőket.

Az első előadás az atipikus fejlődés jelzőtüneteit vette górcső alá. Azok aspektusait, mélységét, jelenlétüknek, illetve felismerésüknek idejét emelte ki a megfelelő diagnózis és ezt követően a lehető legjobb fejlődési irány megállapítása miatt. Az előadáson résztvevő, 0-5 éves korosztállyal foglalkozó szakemberek az összegző előadás során gyakorlati helyzetben készült képeket és videókat is láthattak, illetve feltehették kérdéseiket az előadást tartó okleveles gyógypedagógusnak, *Szekeres Dórá*nak.

Az intézmény vezetője, *dr. Bacsárdi Csilla* klinikai szakpszichológus előadása egy, napjainkban igen fontos témát dolgozott fel. A „Stressz-taktikák” ismerete, használata szinte mindennapos szükségletté válik.

A stressz elkerülése épp annyira lehetetlen, mint annak teljes megszüntetése, de az időben történő megfelelő felismerés után már csak rajtunk múlik, hogy milyen megküzdési stratégiát választunk. Ehhez kínált a szakember eszköztárat. Az elméleti áttekintés után a résztvevők egy kellemes, hangtálas relaxációs gyakorlaton vehettek részt, amely szintén feszültségoldó technika.

Sajnos a mozgásszegény élet, hanyag testtartás manapság már nem csak az íróasztalhoz kötött felnőtteket sújtja. Az iskolások körében is egyre nagyobb számban jelentkeznek azok a problémák, amelyek enyhítése, megelőzése érdekében meg kell mozdulnunk! *G. Noé Judit*, az intézmény gyógytestnevelője ehhez kínált eszközöket, módszereket az „Új utak a gyógytestnevelésben” című előadásának hallgatói számára. Az okok és következményeinek összegzése után akár napi tíz percben is elvégezhető feladatsort kaptak a résztvevők, majd kipróbálhatták a szakember által felkínált eszközöket. Az előadás mellett 13 helyen biztosított Judit a szülők számára lehetőséget, hogy megtekintsék a gyógytestnevelő-órákat.

Az előadásokkal párhuzamosan az intézmény szakemberei lehetővé tették a terápiás-fejlesztő munkába való bepillantást. A szülők nagy számban érdeklődtek a nyílt órák és az interaktív foglalkozások iránt, így *Varga Judit* logopédus a tervezett logopédiai témájú játékos szülő-gyermek foglalkozását kétszer is megtartotta. A foglalkozások során a szülők tájékozódtak, láthatták gyermekük munkáját, de saját maguk is kipróbálhatták a terápiás eszközöket, feladatokat.

Olyan nagy volt az érdeklődés a játékos szülő-gyermek foglalkozásra, hogy azt kétszer is megtartották (Fotó: Szervezők)

Kárpáti Ágnes pszichológus vezeti az intézmény szorongásoldó csoportját, aminek tematikáját nagycsoportos óvodás korú gyermekek számára dolgozta ki. A Kicsik a foglalkozásokon szüleik nélkül vesznek részt. Most a terápia végéhez érve, lezárásként, a résztvevő gyerekek szülei fényképes betekintést nyerhettek a folyamat egy-egy szakaszába.

Dobosné Vetzl Katalin és *Lezsák Zsanett*, az intézmény gyógypedagógus-logopédusai az óvodai terápiák nyílt óráin mutatták be a szülőknek, hogy milyen munka folyik az év során. Különös figyelmet fordítva azokra a feladatokra, lehetőségekre, amelyek a mindennapi otthoni gyakorlás során komoly támogatással bírnak a gyerekek fejlődése tekintetében.

Detre Anita fejlesztőpedagógus és *Forstnerné Tirkli Melinda* gyógypedagógus két alkalommal, két külön intézményben is megtartotta a komplex iskolaelőkészítő foglalkozást. A szülők a gyermekeikkel együtt végezhették a feladatokat ezeken a vidám hangulatú órákon. Amellett, hogy az érdeklődők beleláthattak a foglalkozás menetébe, fortélyaiba, ötleteket meríthettek az otthoni játékos fejlesztésekhez.

Az előadássorozatot a május 4-ei „BTM-SNI” esetek tükrében műhelymunkával zárta a VMPSZ Zirci Tagintézménye. Mi bújik meg ennek a két diagnosztikai rövidítésnek a hátterében? Gyakorlatorientált, interaktív előadás keretében ismertetett dr. Bacsárdi Csilla és Szekeres Dóra eseteket, amelyek jól példázzák a diagnosztikai munka főbb pilléreit.

Szekeres Dóra

ZIRCI BOLTOK EGYKOR, 9.

Trafikok Zircen

(Folytatás az 1. oldalról)

Adorján nagytrafik

Adorján Sándor (Bakonyszentkirály, 1884 – Budapest, 1945) hadmérnökként részt vett az első világháborúban. Elvesztette jobb szemét, egyik oldali végtagjait, bal kézzel írt és komponált. Hősies helytállásáért az Arany Vitézségi Éremmel tüntették ki. Mint tartalékos főhadnagy kapta meg a trafiknyitási jogot Zircen, 1924 júliusában.

A Kossuth Lajos utca 11. szám alatt volt a nagy dohányáruda, nagykereskedés. Vasúton kapták az árut, amit szétosztottak, a vidéki és a kisebb zirci trafikok is innen kapták a dohányt. Adorjánéknak volt egy kis dohányboltjuk is, amit a felesége, Mayer Leona (Leonka néni) vezetett. Ő még tojásért is adott cigarettát. Adorján Sándor képeslapot is kiadott Zircről az 1920-30-as években.

Országosan ismertté az 1930-as években vált, amikor először népszerű dallamokra szövegeket írt, majd a saját verseire zenét is szerzett. Az 1933-ban tartott Országos Magyar Nóta Olimpiászon Adorján Sándor ezüstkoszorút nyert, s vele együtt a zirci Szórádi Vazul dicsérő oklevelet kapott. 1938-ban az országos nótaverseny 1. díja aranyozott nagy plakettjét kapta. A Zirc és Vidéke 1940. április 21-i számában hirdette, hogy trafikjában kapható három új lemeze: *Nagy Magyarországot, Hat nap óta, Kalapomra páros tubarózsát tettem*. A Nagy Magyarországot című indulóját a Magyar Rádió vitte lemezre, majd többször is leadta.

Bár a zirci izraelita hitközség tagja volt, a zsidóüldözések idején az első világháborús kitüntetésének köszönhetően feleségével együtt megmenekült. Budapesten halt meg 1945-ben.

A Stadler trafik

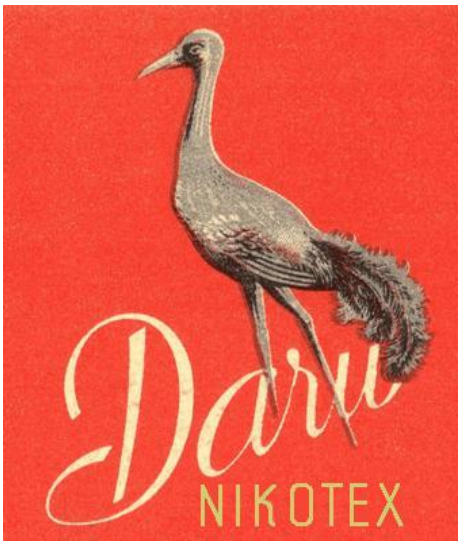
A Rákóczi téren ma is áll az egykori Stadler trafik épülete. Stadler Ferenc Gézaházán, az Esterházy-birtokon volt bognármester. Katonaként az első világháborúban életét vesztette, felesége, Oremusz Rozália (1886–1953) özvegyen maradt öt gyerekkel. Beköltöztek Zircre, először a Szigethy-ház kertjében lévő kis házban laktak. Az özvegy 1924-ben kapta meg a trafiknyitási jogot, gyerekei is segítettek édesanyjuk üzletében.

Új épületben működtek 1929-től, amelynek terveit Kasper János készítette, hatszögletű, 9 m²-es ház volt. Átépítve ma is az eredeti helyén áll.

A trafik központi, jó helyen volt, a zirci korzón, ahol nagy volt a forgalom. A vidékről érkezők itt vásároltak, amikor ügyes-bajos dolgaikat intézni jöttek Zircre. Jó választék volt a trafikban, az apátválasztáskor is itt rendelték meg a dohánytermékeket. Amikor Stadler Ferencné fia, Stadler Jenő vette át az üzletet, különböző újságokat is lehetett kapni, az idegenforgalom fellendülésével ezekre is volt kereslet, a trafik jól jövedelmezett. Az ő testvére, Stadler Mária (Szabó Jenőné) vezette a trafikot, amikor 1950-ben államosították. Később alkalmazottként Czobor Pálné dolgozott a trafikban.

Az Adorján-féle Dohány nagyáruda. Képeslap: Adorján Sándor kiadása, 1930-as évek

Daru cigaretta 1942-45 között

Piedl Andrásné trafikja

A Piedl trafik különálló épület volt, nagyobb, mint a többi trafik, az állomás felé, a Győri út mentén a sarkon helyezkedett el.

Piedl Andrásné született Neuhauser Julianna hadiözvegyként kapta a trafikot, férje a második világháború áldozata lett. Öt gyerekkel maradt egyedül, három nagyobb lánnyal és két kiskorú fiúval.

Testvére, dr. Neuhauser Frigyes tudós középiskolai tanár volt Veszprémben, majd a sátoraljaújhelyi piarista gimnázium igazgatója segítette őket. A trafikot 1950-ben államosították.

A Czobor trafik

A trafikárusítási jogot Czobor Pálné, született Vizer Margit (1904–1979) kapta, akinek férje zirci géplakatos volt és eltűnt a Don-kanyarnál. Az özvegy három kiskorú fiúval maradt egyedül, Ferenc, később gépészmérnök, Árpád (1941–1993), később földmérnök, a műszaki tudomány kandidátusa, Pál, később gépésztechnikus.

A trafik a Deák Ferenc utcában volt, az Amberg-házban, ahol az utcafronton lévő mosókonyha egy részét lefalazták, ajtót nyitottak rajta, itt történt az árusítás.

Bachstetter Gyula trafikja

A Reguly utca 8. szám alatt volt Bachstetterék trafikja, ami különálló épület volt, hasonlított a Stadler trafikra. A tulajdonos és felesége, Tera működtette.

Weinlich Józsefné trafikja

Erdélyből jött Zircre a Weinlich család, az apa dohányárus volt, de 1940-ben elhunyt. Felesége és két lánya működtette a trafikot, amit dohánytőzsdének neveztek, mert elosztóhelyként is működött a Deák Ferenc utca elején.

Köszönet a segítségért dr. Stadler Jenőnek, Franczia Péterné Sági Erzsébetnek és Lőrincz Máriának.

Cuhavölgyi Klára

Felhasznált irodalom:

- A magyar muzsika könyve /szerk. Molnár Imre. Bp., 1936.
- Rácz Sándor: Zirc és a volt cisztercita apátság ragadványnevei. ELTE, 1990. (Magyar Személynévi Adattárak, 92.)
- Répás József: A zirci zsidó kereskedőkről a Holokauszt 75. évfordulója alkalmából. Kézirat, 2019
- https://dohanymuzeum.hu Virtuális múzeum / szerkeszti Hornyák Balázs
- Wittmann János: Őseink, gyökereink. Bőv. 2. kiad. -Zirc, 2010.
- Zirc és Vidéke korabeli számai

Nem kezdődhet elég korán a környezettudatos gondolkodás

A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde már eddig is sokat tett azért, hogy az intézménybe hozza a természeti értékeket, ebben az évben azonban fordult az irány, és a gyerekeket vitték a vadonba.

– Az óvodás korosztály körében is egyre inkább elharapózik a gépi világgal való érintkezés mennyisége az élővilággal való kapcsolat kárára, pedig a gyermeki idegrendszer fejlődésének nagy szüksége lenne a természettel való kapcsolódásra is. A gyerekek mentális állapotán javítana, ha több, természetes környezetben megtapasztalt élménnyel rendelkeznének – fejtette ki a Zöld hét programsorozat célját *Kovács Mónika*, a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde intézményvezetője.

Hozzátette, a természet szeretete, védelme, az étkezés fontossága vagy a hulladékgazdálkodás olyan témák, amelyek a fenntarthatóság kérdéskörét feszegetik és az erről való gondolkodást nem lehet túl korán kezdeni, hiszen csak így érhetjük el, hogy a világ emberi létezésre alkalmas hely maradhasson.

Fentiek jegyében a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde számtalan érdekes programmal várta óvodásait. A hulladékgazdálkodásba *Surányi Zsuzsanna*, a Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. munkatársa által nyerhettek bepillantást, aki sokszínű bemutató anyaggal tette érzékletessé a begyűjtött üveg- és műanyaghulladék feldolgozását.

A Pintér-hegyi Parkerdő tanösvényének bejárásával a vadont is birtokba vették az óvodások. A Lépten-nyomon program megálmodója, *Aczél Gergely* tartott terepi foglalkozást, melynek

A gyerekek átérezhették egy kicsit azt is, hogy milyen méhésznek lenni

során az erdők élővilágával ismerkedhetett meg a közönség, sok új ismerettel gazdagodva.

A hetet *Zsidáné Farpék Szilvia* méhész bemutatója zárta, ahol a kaptárak felépítését, a füstölő használatát és a méhészek életét követhették nyomon a gyerekek. KG

Madarak és Fák Napja a zirci Arborétumban

A Madarak és Fák Napja alkalmából madárodú-kihelyezést és ellenőrzést szervezett a Zirci Ciszterci Arborétum és az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma.

A borús időjárás ellenére is szép számmal érkeztek családok, hogy ismeretet, élményt szerezzenek a madarakról. Az elhangzott tanácsokat, praktikákat elsajátítva és megfogadva madárbaráttá alakíthatjuk saját lakókörnyezetünket, ezzel támogatva a madarak fészkelését. A

mintegy kétórás program kezdetén *Kovács Attila*, a múzeum ornitológusa egy interaktív foglalkozás keretében mutatta be a különböző madárodúk típusait és lakóit. Ezt követően új madárodúkat helyeztünk ki cinegéknek és a hegyi billegetőknek. A korábban kihelyezett odúk körülbelül felét már elfoglalták a különböző madarak: széncinegék, csuszkák, kékcinegék, seregélyek, vörösbegyek, örvös légykapók. Egyes nagyobb méretű „lakásokat” pedig nem csak a madarak, hanem a mókusok is birtokba vettek. A résztvevők megismerhették, hogyan használják a denevérek a számukra kihelyezett odút. Utunk során olyan életnyomokat is megfigyeltünk, mint a kikelt madárfiókák tojáshéja, a dolmányos varjú kihullott tolla vagy az őzek lábnyoma.

Szöveg: Sinigla Mónika, Fotó: Szervezők

Közösségi munkával ünnepelték a Föld napját a Finnbarátok

A Föld napja a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület számára mindig a Barátság-park első takarításának ideje.

Ragyogó napsütéses időben találkoztunk a mi csodás közösségi terünkön, amit mások is szeretnek, és sokan használnak az év során. Hasznosak voltak az otthonról hozott megfelelő szerszámok, amikkel az asztalok-padok környezetében és az alsó szakaszokon összegyűjtöttük, majd kihordtuk a park bejárata elé a lehullott, levágott ágakat. A fiúk alaposan kitakarították a kis tavat, jó nagy kupac zöldhulladékot és némi szemetet is rejtett a most elég magas vízszint. A kellemesen elfárasztó parktakarítás után tábortüzet gyújtottunk, és szalonnasütés közben kötetlen együttlét zárta a napunkat. Ezúton is köszönjük állandó partnerünk, a „Zirci Városüzemeltetés” Nonprofit Kft. segítségét! *(ei)*

A Föld napja a Bakonyi Finnbarátok számára egyet jelenti a Barátság-park takarításával (Fotó: Egyesület)

Élményt, feltöltődést, ismereteket nyújt a tízéves Látogatóközpont

Majálissal egybekötve ünnepelte a zirci apátság a Látogatóközpont fennállásának 10. évfordulóját.

Az apátság 841 éves történelmének csak a töredék része volt ez a tíz esztendő, mégis fontos az életükben, hiszen a Látogatóközpont megnyitása óta foglalkoznak azzal tudatosabban, hogy az apátság küldetését és hitéletét, kulturális és természeti értékeit megismertessék a hozzájuk érkező zarándokokkal, látogatókkal – hangsúlyozta *Bérczi L. Bernát* zirci apát ünnepi köszöntőjében, s örömét fejezte ki, hogy sokaknak sikerült ezáltal egy- vagy akár többnapos feltöltődést, élményt adni. Hozzáfűzte azt is, hogy a Látogatóközpontnak több mint negyvenezer látogatója van évente. Ezt követően felvágták a születésnapi tortát a gazdag tíz esztendő tiszteletére.

A Látogatóközpont születésnapi rendezvényén egész nap a szórakozásé, a finom falatoké volt a főszerep. A májusfát a Zirci Önkormányzati Tűzoltóság munkatársainak segítségével állították fel. A délelőttöt a Kavics Társulat Zeg-zug meséi indították, majd délután kerekítő foglalkozás, kézműves programok, fajátékok, Trilla Manó zenekara és meseverkli várta a gyerekeket. Az estét a Hot Jazz Band fergeteges koncertje zárta, emellé apátsági sörrel frissülhettek a díszudvar majálisozó vendégei. *(Szerk.)*

A kettős ünnep alkalmából vidám gyermekprogramokat is szervezett az apátság (Fotó: Boross László)

Zirciek a pápa szentmiséjén

A Zirci Római Katolikus Plébánia szervezésében huszonegy fővel vettünk részt Ferenc pápa Budapesten megtartott szentmiséjén.

A hajnali indulás előtt *Bérczi L. Bernát* zirci apát úrtól kaptunk áldást. Az odavezető út imádsággal, énekkel és örömteli beszélgetéssel telt el. Ha nehezen is, de bejutottunk a Kossuth térig, ahonnan kivetítőn láthattuk a szentmisét. A Szentatya szavai, a közös ima és az énekek a sokezer emberrel együtt felemelő érzés volt! Lelkileg feltöltődve és megerősödve tértünk haza.

Szöveg és fotó: Csombor Mariann

Immár hagyományosan az idei évben is megtartották a búzaszentelést Zircen. A termények megáldását Szent Márk napjához, április 25-höz kötik, a pápa budapesti szentmiséje miatt azonban ezúttal egy héttel később tartották meg városunkban az ünnepet. A Bakonybéli úti „Búzaszentelő” keresztnél *Marton Bernárd* perjel, ciszterci atya mondott áldást. A képen a résztvevők csoportja (Fotó: Bittmann Károly)